

İKİNCİ DAİRE

HAKAN DUMAN – TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no. 28439/03)

KARAR

STRAZBURG

23 Mart 2010

İşbu karar AİHS'nin 44/2 maddesinde belirtilen koşullar çerçevesinde kesinleşecektir. Şekli düzeltmelere tâbi olabilir.

USUL

Türkiye Cumhuriyeti aleyhine açılan 28439/03 no’lu davanın nedeni Hakan Duman adlı T.C. vatandaşının (“başvuran”) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (“AİHM”) 12 Mayıs 2003 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme’nin (“AİHS”) 34. maddesi uyarınca yapmış olduğu başvurdur.

Başvuran, AİHM önünde Bursa Barosu avukatlarından N. Bener tarafından temsil edilmiştir.

OLAYLAR

DAVA OLAYLARI

Başvuran 1983 doğumludur ve Bursa’da yaşamaktadır. Daha önce 21 Mart 2001 tarihinde hırsızlık suçundan mahkûm oluş ve aldığı hapis cezası para cezasına çevrilmiştir.

11 Ocak 2002 günü saat 0.40 sıralarında başvuran çeşitli hırsızlık suçlarını işlediği şüphesiyle, başka bir şahısla birlikte yakalanarak gözaltına alınmıştır. Aynı gün saat 14.40 sıralarında doktor muayenesinden geçen başvuranın sol omzu ve sağ dizinin altında sıyrıklar tespit edilmiştir.

Başvuran, hırsızlık suçunu işlediğini itiraf etmiş, yapılan tatbikatı müteakip kendisi ve polis memurları tarafından imzalanan tutanakta işlediği hırsızlık suçlarına ilişkin ayrıntıları ifade etmiştir. Başvuran aynı zamanda yakalanan şahıslara sessiz kalma ve avukattan yararlanma gibi haklarını anlatan bir matbu formu imzalamıştır.

Başvuran, sorgusu yapıldıktan sonra 14 Ocak 2002 tarihinde gözaltından çıkarılmış, aynı tarihte düzenlenen adli tıp raporuna göre başvuranın vücudunda darp veya cebir izi tespit edilmemiş, başvuranın da bu konuda herhangi bir şikâyeti olmamıştır.

Aynı tarihte Bursa Sulh Ceza Mahkemesi’ne çıkarılan başvurana yasal hakları hatırlatılmış, polise verdiği ifade okunmuş, başvuran bunları kabul etmiştir. Yine dava dosyasındaki belgeler okunmuş, başvuran bunların doğruluğuna itiraz etmemiştir. Başvuran sözkonusu mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine konulmuştur.

21 Şubat 2002 tarihinde Bursa savcısı, Bursa Asliye Ceza Mahkemesi’ne sunduğu iddianamede başvuranı beş ayrı hırsızlık olayıyla suçlamıştır. 28 Şubat 2002 tarihli duruşmada başvuran, önceki ifadelerini geri almış, mahkemeye çıkarılmadan önceki altı günü aşkın süren gözaltında işkenceye uğradığını ve suçları itiraf etmeye zorlandığını, ifade tutanağını imzalamadığını iddia etmiştir. Mahkemenin dinlediği diğer sanıklar ve şikâyetçiler, başvuranın tatbikat sırasında suçlamaları kabul ettiğini ifade etmiştir.

9 Mayıs 2002 tarihli duruşmada Bursa Asliye Ceza Mahkemesi başvuranı üzerine atılı suçlardan mahkûm etmiş ve 9 yıl 2 ay 5 gün hapis cezasına çarptırmıştır. Başvuran ilk derece mahkemesi kararını 27 Mayıs 2002 tarihinde temyize götürmüş, suçunu kanıtlayan delil bulunmadığını, polisteki ifadesinin şikâyetçilerin beyanlarıyla kaleme alındığını, CMUK’un 135. maddesinde öngörülen haklarının kendisine hatırlatılmadığı ve gözaltında ve Sulh Ceza Mahkemesi’nde verdiği ifadelerin kendi özgür iradesiyle verilmediğini, gözaltında gördüğü

işkence, baskı ve zorlama nedeniyle bitkin bir halde olduğundan sözkonusu mahkeme önünde ifade vermeye uygun durumda olmadığını iddia etmiştir.

26 Eylül 2002 tarihinde Yargıtay, CMUK’un 318. maddesine dayalı olarak başvuranın duruşma yapılması talebini reddederek ilk derece mahkemesi kararını onamıştır. Yargıtay Başsavcısı’nın görüşleri başvurana tebliğ edilmemiş, başvuranın karar düzeltme talebi 19 Şubat 2003 tarihinde Yargıtay tarafından reddedilmiştir.

17 Aralık 2004 tarihinde Bursa Asliye Ceza Mahkemesi, yeni TCK’nın ilgili hükümleri uyarınca başvuranın salıverilmesine karar vermiştir. 29 Haziran 2005 tarihli ek bir kararla ilk derece mahkemesi başvuranın cezasını yeni TCK hükümlerine uygun olarak düzeltmiştir.

HUKUK

I. AİHS’NİN 3. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, başvuru formunda, gözaltında işkenceye uğradığını ima etmiştir. AİHM, başvuranın beyanının 3. maddeye dayalı olarak incelenmesi gerektiği kanaatindedir.

Hükümet, iç hukukta mevcut idari yargı yolunun kullanılmamış olması nedeniyle başvuranın AİHS’nin 35/1 maddesinin gerektirdiği iç hukuk yollarının tüketilmesi kuralını yerine getirmedeğini savunmuştur. Ayrıca başvurunun bu kısmının AİHS’nin 35/1 maddesinde öngörülen altı aylık süreye uyulmamış olması nedeniyle reddini talep etmiştir.

AİHM, sözkonusu şikâyet her halükârda aşağıdaki sebeplerden kabuledilemez olduğundan başvuranın AİHS’nin 35/1 maddesi uyarınca iç hukuk yollarını tüketip tüketmediği ya da altı ay kuralına uyup uymadığının tespitinin gereksiz olduğu kanaatindedir.

AİHM, kötü muamele iddialarının uygun kanıtlarla desteklenmesi gerektiğini hatırlatır (bkz. özellikle *Tanrıkulu vd. – Türkiye*, no. 45907/99). AİHM, bu kanıtları değerlendirmede “makul şüphenin ötesinde” kanıt standardını uygulamaktadır. Ancak böyle bir kanıt yeterince güçlü, açık ve anlamlı çıkarımların veya çürütülemeyen benzer karinelerin varlığı ile ortaya konabilir (bkz. diğer içtihatların yanı sıra *Labita – İtalya* [BD], no. 26772/95; *Süleyman Erkan – Türkiye*, no. 26803/02).

AİHM, somut davada başvuranın yaklaşık üç gün gözaltında kaldığını gözlemler. Ayrıca yakalanmasını müteakip düzenlenen tıbbi raporun başvuranın sol omzunda 2 x 2 cm’lik bir sıyrık ve sağ dizinde bir sıyrığı tespit ettiğini kaydeder. Ancak AİHM, başvuru sırasında ve sunduğu müteakip görüşlerde başvuranın sözkonusu rapordaki cüzi bulguları teyit eden ya da destekleyen herhangi bir ayrıntı sunmamıştır.

Benzer şekilde AİHM, ceza kovuşturması boyunca bir avukat tarafından temsil edilen başvuranın genel olarak işkence ve kötü muameleye tâbi tutulduğunu iddia ettiğini, sadece 28 Şubat 2002 tarihli duruşmada genel ifadelerle vücuduna elektrik verildiğini, üzerine su sıkıldığını ve sopa ile dövüldüğünü öne sürdüğünü gözlemler. Yetkililere faillerin fiziki ya da diğer belirleyici özelliklerini vermemiştir. AİHM ayrıca, başvuranın gözaltı süresi sonunda düzenlenen tıbbi raporda iddia edildiği gibi fiziksel kötü muamele gördüğü yönünde bilgi bulunmadığını gözlemler. AİHM, sözkonusu raporun ayrıntıdan yoksun olduğu ve kötü muamele iddialarıyla ilgili davaların incelenmesinde düzenli olarak dikkate aldığı, hem

Avrupa İşkence ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezaları Önleme Komitesi'nin (AİÖK) tavsiye ettiği standartlar (bkz. diğer kararların yanı sıra *Akkoç – Türkiye*, no. 22947/93 ve 22948/93) hem de Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Yüksek Komiserliği'ne sunulan İşkence ve Diğer Zalimane, İnsanlık dışı veya Aşağılayıcı Muamele veya Cezanın Etkili Bir Şekilde Soruşturulması ve Belgelenmesi İçin El Kılavuzu'nda ("İstanbul Protokolü") belirtilen ilkelerin büyük oranda gerisinde kaldığı kanısındadır (bkz. *Batı vd. – Türkiye*, no. 33097/96 ve 57834/00). Ne var ki AİHM, dava dosyasında sözkonusu rapor bulgularını sorgulayacak ya da başvuranın iddialarını destekleyecek delil bulunmadığını kaydeder. Bu bağlamda AİHM ayrıca başvuranın gözaltındayken düzenlenen tıbbi raporlara itiraz etmediğini ve dava dosyasında, başvuranın gözaltındayken ya da gözaltı bitiminde başka bir doktora muayene olmak isteyip bu isteğinin reddedildiği yönünde bir bilgi bulunmadığını kaydeder.

Sonuç olarak AİHM, başvuranın işkence ve kötü muamele gördüğü iddiasıyla tutarlı olarak fiziksel yaralanma ya da ruhsal travma geçirdiğine dair herhangi bir tıbbi kanıt sunmadığı kanaatindedir (bkz. diğer içtihatların yanı sıra *Yaşar – Türkiye*, no. 55938/00; *Künkül – Türkiye*, no. 57177/00; *S.T. – Türkiye*, no. 28310/95 ve bunların tersine *Mehmet Eren – Türkiye*, no. 32347/02).

AİHM ayrıca inandırıcı detaylardan yoksun, salt kötü muamele iddiasının pozitif yükümlülüğü ortaya çıkaracak, savunulabilir bir iddia teşkil etmek için yeterli olmadığı kanaatindedir. Bu nedenle başvuran, kendisi ya da avukatı vasıtasıyla ilgili makamlara soruşturma için güvenilir bir başlangıç noktası sunmadığından, kötü muamele şikâyetiyle ilgili etraflı bir soruşturma yapılmasını meşru olarak talep edemez (bkz. örneğin *Yıldırım – Türkiye*, no. 33396/02).

Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında AİHM, başvuranın gözaltında kötü muameleye uğradığına dair savunulabilir bir iddia ortaya koyamadığını tespit etmiştir. Başvuran, yetkililerin AİHS'nin 3. maddesinde belirtilen usul yükümlülüğü uyarınca soruşturmalarını gerektirecek bir iddiada bulunmamıştır (bkz. *Assenov vd. – Bulgaristan, Karar Raporları* 1998-VIII). Bu nedenlerle sözkonusu şikâyet, AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları çerçevesinde açıkça dayanaktan yoksun olduğundan kabuledilemez niteliktedir.

II. AİHS'NİN 6. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, AİHS'nin 6/1 maddesine dayanarak Yargıtay Başsavcısı'nın görüşlerinin kendisine tebliğ edilmediğini öne sürmüştür. AİHS'nin 6/2 maddesine dayanarak mahkûmiyetinin gözaltında kanun dışı olarak elde edilen delillere dayandığını iddia etmiştir. AİHM, sözkonusu şikâyetleri AİHS'nin 6/1 maddesi bağlamında inceleyecektir.

A. Kabuledilebilirlik

Hükümet, başvuru Yargıtay'ın karar tarihini ya da alternatif olarak olay tarihini takip eden altı ay içerisinde yapılmadığından, başvuranın şikâyetlerinin altı ay kuralına uyulmadığı gerekçesiyle reddini talep etmiştir.

AİHM, Yargıtay'ın 26 Eylül 2002 tarihli kararının ilk derece mahkemesine 16 Aralık 2002 tarihinde geri gönderildiğini ve mevcut başvurunun sözkonusu tarihi müteakip altı ay içerisinde, 12 Mayıs 2003 tarihinde yapıldığını gözlemler.

Başvurunun bu kısmı, başka açılardan bakıldığında da kabuledilemezlik unsuru taşımadığından kabuledilebilir niteliktedir.

B. Esas

1. Kanun dışı olarak elde edildiği iddia edilen ifadelerin Bursa Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kullanılması

a) Tarafların görüşleri

Hükümet başvuranın sadece ifadelerine dayanarak mahkûm edilmediğini, ulusal mahkemelerin aynı zamanda diğer sanıkların ifadelerini ve diğer delilleri dikkate alıp değerlendirdiğini savunmuştur.

Başvuran gözaltındayken kötü muamele gördüğünü ve polisten hissettiği baskının ilk derece mahkemesi önündeki duruşmalara kadar sürdüğünü ve bir avukat tuttuktan sonra da devam ettiğini ifade etmiştir. Bu bağlamda başvuran, kendisini suçlu çıkarmasının mantıklı olmayacağını belirtmiştir. Ayrıca polisin kendisini, iç hukukta mevcut hakları hatırlatılmadan önce sorguya tâbi tuttuğuna işaret etmiştir.

b) AİHM'nin değerlendirmesi

AİHM, ifade almanın öncelikle iç hukukta düzenlendiğini ve prensipte kendisine sunulan delilleri değerlendirme görevinin ulusal mahkemelere ait olduğunu hatırlatır. AİHS'ye göre AİHM'nin görevi, ifadelerin alınması dahil olmak üzere yargılamanın bir bütün olarak adil olup olmadığını belirlemektir (bkz. diğer içtihatların yanında *Edwards – İngiltere*, A Serisi no. 247-B). Normalde tüm ifadeler, çekişmeli usulü sağlamak amacıyla açık duruşmada, sanıklar hazır olduğu halde alınmalıdır. Ancak polis soruşturması ve adli soruşturma sırasında alınan ifadelerin delil olarak kullanılması, savunmanın haklarına saygı gösterildiği takdirde tek başına 6. maddenin 1. paragrafına aykırı değildir. Bu noktada AİHM, 6. maddeye göre adil yargılama kavramıyla ilgili olarak verdiği kararlarında ortaya koyduğu temel ilkeleri dikkate alır (bkz. özellikle *Imbrioscia – İsviçre*, A Serisi no. 275; *Öcalan – Türkiye* [BD], no. 46221/99; *Salduz – Türkiye* [BD], no. 36391/02 ve *Jalloh – Almanya* [BD], no. 54810/00).

AİHM ayrıca kendi aleyhine tanıklık etmeme ya da susma hakkının adil yargılamanın temelinde yer alan, genel kabul görmüş uluslararası standartlar olduğunu hatırlatır. Bu hakların amacı sanığın yetkililerin uygunsuz zorlamalarından korunup dolayısıyla adli hataların önlenmesi ve 6. maddenin amaçlarının sağlanmasıdır (bkz. *John Murray – İngiltere*, *Raporlar* 1996-I). Bu hak, ceza davalarında iddia makamının sanığa karşı savlarını, sanığın isteği dışında, zorla veya baskı ile elde edilen delillere başvurmadan kanıtlamaya çalışmalarını gerektirir (bkz. *Jalloh*, yukarıda anılan; *Kolu - Türkiye*, no. 35811/97). Avukata erken erişim, AİHM'nin bir yargılama usulünün kendi aleyhine tanıklık etmeme hakkının esasını ortadan kaldırıp kaldırmadığını incelerken özellikle dikkate alacağı usule ilişkin güvencelerin bir parçasıdır (bkz. *Salduz*, yukarıda anılan).

AİHM son olarak, AİHS'nin 6. maddesinin kişinin adil yargılanmanın belli güvencelerinden, kendi isteği ile, açıkça veya zımnen vazgeçmesini engellemediğini hatırlatır (bkz. *Kwiatkowska – İtalya*, no. 52868/99; *Pishchalnikov – Rusya*, no. 7025/04). Ancak, bir haktan vazgeçmenin AİHS bağlamında kabuledilebilir olması için, kişinin bu haktan vazgeçtiği tartışmasız bir şekilde tespit edilmeli ve bu haktan vazgeçmesine mütenasip asgari güvenceler sağlanmalıdır (bkz. *Poitrimol – Fransa*, A Serisi no. 277-A). Ayrıca bu durum

kamu yararına aykırı olmamalıdır (bkz. *Hakansson ve Stureson – İsveç*, A Serisi no 171-A). AİHM ayrıca bir sanığın AİHS'nin 6. maddesine dayalı önemli bir haktan tutumu vasıtasıyla, zımnen vazgeçtiğinin söylenebilmesi için, haktan vazgeçmesinin sonuçlarını makul olarak öngörebileceğinin ortaya konulması gerektiğine işaret etmektedir (bkz. *Jones – İngiltere*, no. 30900/02).

Somut davada başvuran 11 Ocak 2002 tarihinde yakalanmış ve 14 Ocak 2002 tarihine kadar gözetim altında tutulmuştur. Yakalanmasını takiben başvuranın birtakım hırsızlık eylemlerinde bulunduğunu itiraf ettiği, bunun sonucunda olay yerinde tatbikat yaptırıldığını, bu tatbikat sırasında da başvuranın kendisini suçlayıcı, ayrıntılı birtakım beyanlarda bulunduğu görülmektedir. 13 Ocak 2002 tarihinde ise başvuran, tatbikat sırasında itiraf ettiği beş olayla ilgili olarak iki polis memuru tarafından sorgulanmıştır. Başvuran, son olarak 14 Ocak 2002 tarihinde hakim önüne çıkarılmış, polise vermiş olduğu ifadeleri burada, daha fazla detay vermeden kabul etmiştir. Başvuran, bu aşamaların hiçbirinde avukat yardımından yararlanmamıştır. Başvuranın gözaltında kötü muameleye uğradığı ya da başka bir şekilde ifade vermeye zorlandığı makul şüphenin ötesinde kanıtlanamadığından AİHM, başvurunun bu kısmının incelemesinin gözaltında, bir avukat hazır bulunmadan alınan ifadelerin ilk derece mahkemesi tarafından kullanılması ile sınırlı kalması gerektiği kanaatindedir (bkz. *Öngün – Türkiye*, no. 15737/02).

AİHM somut davada, olay tarihinde yürürlükte olan eski CMUK'un ilgili hükümleri (135, 136 ve 138. maddeler) uyarınca başvuranın gözaltına alındığı andan itibaren avukat hakkına sahip olduğunu gözlemler. AİHM ayrıca başvuranın, 13 Ocak 2002 tarihinde iki polis memuru tarafından sorgulandığında ve ardından 14 Ocak 2002 tarihinde Bursa Ceza Mahkemesi hakimi önünde, susma hakkı ve avukat hakkı dahil olmak üzere yasal hakları konusunda bilgilendirildiğini, ancak başvuranın görünüşe göre bunlardan feragat ettiğini kaydeder. Ancak başvuran, o tarihe kadar, bir ifade tutanağı bulunmayışı nedeniyle AİHM'nin bilmediği koşullar altında suçunu itiraf etmiş ve bunun sonucunda ayrıntılı suçlayıcı ifadeler beyan ettiği birtakım tatbikatlara katılmıştır. Bu ifadeler daha sonra başvuran hakkında hüküm tesis edilirken kullanılmıştır. Bu bağlamda AİHM, dava dosyasında üzerinde tarih bulunmayan, önceden basılmış ve imzalanmış bir belgenin bulunmasının, başvuranın suçunu itiraf etmesinden ve tatbikatlardan önce avukat hakkı ve susma hakkı konusunda gereği gibi bilgilendirildiğini gösterdiği konusunda ikna olmamıştır. Dolayısıyla bu şartlar altında başvuranın AİHS'nin 6. maddesine dayalı haklarından bilerek ve net bir şekilde vazgeçtiği söylenemez (bkz. *mutatis mutandis*, *Seyithan Demir – Türkiye*, no. 25381/02; *Savaş – Türkiye*, no. 9762/03). Başvuranın daha sonra haklarından haberdar edilmesi ve bunlara hemen başvuramaya karar vermesi bu bulguyu değiştirmemektedir.

AİHM ayrıca başvuranın müteakip ceza yargılamasında avukata erişiminin ve iddia makamının görüşlerine itiraz etme imkânının bulunduğunu gözlemler. Yine de, Bursa Ceza Mahkemesi başvuranı mahkûm ederken başvuranın yargılama öncesinde bir avukat hazır bulunmadan verdiği ve sonradan geri aldığı ifadelerine ağırlık vermiştir. Ne daha sonra sağlanan avukat yardımı ne de müteakip yargılamanın çekişmeli niteliği başvuran gözaltındayken ortaya çıkan kusurları giderebilmiştir (bkz. *Kolu*, yukarıda anılan). Bu bağlamda AİHM, başvurana verilen cezanın ciddiyeti ve mahkûm edilmesinde kendisinden tatbikat sırasında alınan bilgilerin kullanılmasına karşın ulusal mahkemelerin başvuranın belgelendirilmemiş itirafından önce avukat hakkı ve susma hakkından net bir şekilde feragat ettiğinin kabul edilip edilemeyeceği konusunda, görünüşe göre titiz bir inceleme yapılmamış olmasına önem vermektedir.

Özetle, başvuranın, aleyhindeki delillere ilk derece yargılaması ve temyiz aşamasında itiraz etme imkânı bulunmasına karşın gözetiminde avukat hakkından yararlanamaması, net ve bilerek oluşturduğu bir feragatnamenin olmadığı bir ortamda, savunma haklarına, telafisi mümkün olmayan bir şekilde zarar vermiştir.

Dolayısıyla başvuranın hazırlık soruşturması aşamasında, avukat yardımı olmadan alınan ifadelerinin mahkûmiyetine dayanak olarak kullanılması nedeniyle AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

2. Yargıtay Başsavcısı'nın yazılı görüşlerinin tebliğ edilmemesi nedeniyle yargılamanın adil olmayışı

AİHM, daha önce aynı mağduriyeti incelediğini ve AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğini tespit ettiğini belirtir (bkz. özellikle *Göç – Türkiye* [BD], no. 36590/97; *Abdullah Aydın – Türkiye* (no. 2), no. 63739/00; *Ayçoban vd. – Türkiye*, no. 42208/02, 43491/02 ve 43495/02).

AİHM somut davayı incelemiş ve yukarıda belirtilen davalardaki tespitlerinden ayrılmasını gerektirecek özel koşullar tespit etmemiştir.

Buna göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın yazılı görüşlerinin başvurana tebliğ edilmemesi nedeniyle AİHS'nin 6/1 maddesi ihlal edilmiştir.

III. AİHS'NİN DİĞER MADDELERİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, başvuru formunda ayrıca AİHS'nin 5/1, 5/2 ve 5/3 maddelerine dayanarak, yakalanmasını gerektirecek makul şüphe bulunmadığını, yakalanmasının nedenleri konusunda derhal bilgilendirilmediğini, gözaltı süresinin makul süre şartını ihlal ettiğini ve mahkemede gözaltı süresinin uzatılması kararının gıyabında alındığını ileri sürmüş, 6/1 ve 6/2 maddelerine dayanarak ise Yargıtay'da ifade verme talebinin geri çevrildiğini, Yargıtay'ın yazılı kararlarının kendisine tebliğ edilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini ve Bursa Sulh Ceza Mahkemesi'nde verdiği ifadelerin kendisine imzalatılmadığını öne sürmüştür.

AİHM, sözkonusu şikâyetleri incelemiş ve elinde bulunan deliller ışığında bunların AİHS ve Protokollerinde güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden herhangi birinin ihlalini ortaya çıkardığını tespit etmemiştir. Dolayısıyla bu şikâyetlerin AİHS'nin 35. maddesinin 3 ve 4. paragrafları uyarınca açıkça dayanaktan yoksun olmaları nedeniyle reddedilmeleri gerekmektedir.

IV. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

AİHS'nin 41. maddesine göre:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A. Tazminat

Başvuran yakalanma tarihinden itibaren geçerli yasal faiziyle birlikte 150,000 Euro manevi tazminat talep etmiş, Hükümet miktara karşı çıkmıştır.

AİHM, hakkaniyete uygun bir değerlendirmeye başvurana 1,800 Euro manevi tazminat ödenmesini uygun bulmaktadır.

AİHM ayrıca sözkonusu ihlalin telafisi için en uygun yolun, talep ettiği takdirde başvuranın AİHS'nin 6. maddesi gereklerine uygun olarak yeniden yargılanması olacağı kanısındadır (bkz. *Salduz*, yukarıda anılan).

B. Yargılama masraf ve giderleri

Başvuran ulusal mahkemeler ve AİHM önündeki masraf ve harcamalara karşılık olarak 15,000 Euro ödenmesini talep etmiş, taleplerini desteklemek üzere, posta ve tercüme giderlerine ilişkin birtakım makbuzlar ibraz etmiştir.

Hükümet miktara itiraz etmiştir.

AİHM'nin içtihadına göre bir başvuran, ancak masrafların gerçekten ve gerektiği için yapıldığı ve miktarın makul olduğu kanıtlanmış ise bunları geri almaya hak kazanmaktadır. Sözkonusu davada elindeki bilgileri ve yukarıdaki ölçütleri göz önünde bulundurarak AİHM, ulusal mahkemeler önündeki masraf ve harcamaların geri ödenmesi talebini reddederek AİHM önündeki yargılama için 250 Euro ödenmesini uygun bulmaktadır.

C. Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faizlerine uyguladığı orana üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

BU GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Yargıtay Başsavcısı'nın yazılı görüşlerinin başvurana tebliğ edilmemesine ve başvuranın hazırlık soruşturması sırasında alınan ifadelerine dayanılarak mahkûm edilmesi nedeniyle yargılamanın adil olmadığı iddiasına ilişkin olarak AİHS'nin 6/1 maddesine dayalı şikâyetlerin kabuledilebilir, başvurunun kalan kısmının kabuledilemez olduğuna;
2. AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğine;
3. (a) Savunmacı devletin başvurana, AİHS'nin 44/2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirasına çevrilmek üzere:
 - (i) 1,800 (bin sekiz yüz) Euro manevi tazminat;
 - (ii) 250 (iki yüz elli) Euro yargılama masraf ve giderleri;
 - (iii) bu miktarlara uygulanabilecek her tür vergiyi ödemesine;(b) Sözkonusu sürenin bittiği tarihten ödemenin yapılmasına kadar geçen süre için Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın gecikme faizi olarak uygulanmasına;

4. Adil tatmine ilişkin diğer taleplerin reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İşbu karar İngilizce olarak hazırlanmış ve AİHM İç Tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragrafları uyarınca 23 Mart 2010 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.